

Veilig vervoer van kinderen in de auto

Onderzoek bij kinderen van 0 t/m 8 jaar

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden.

Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens.

VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy.

Veilig vervoer van kinderen in de auto

Onderzoek bij kinderen van 0 t/m 8 jaar

Rapport 758
Projectnummer 20.0043/010/005

Maike Cornelissen
Ellen Kemler
Mariëlle Hermans

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl
i.s.m. Taskforce Kinderveiligheid

november 2018

Management Summary

Jaarlijks komen er veel kinderen in de leeftijdscategorie 0 t/m 8 jaar op de spoedeisende hulp terecht met letsel doordat de auto waarin zij vervoerd werden in botsing kwam met een andere auto. Om letsel van kinderen tijdens zo'n ongeval zoveel mogelijk te beperken, ofwel kinderen zo veilig mogelijk te vervoeren, moeten kinderen tot een lengte van 135 cm in de auto in een goedgekeurde autostoel worden vervoerd. Hiervoor geldt een wettelijke verplichting. Voor het veilig vervoeren van kinderen in een autostoel is het belangrijk dat aan de volgende criteria wordt voldaan: 1) kinderen moeten in het juiste type autostoel vervoerd worden, passend bij het kind (baby-, peuter- of kinderautostoel); 2) de autostoelen moeten op de juiste manier geïnstalleerd zijn in de auto (met autogordel of Isofix); 3) het kind moet op de juiste manier in de autostoel bevestigd zijn. Bij de keuze voor het type autostoel, de bevestiging van de autostoel en de bevestiging van het kind kunnen verkeerde keuzen en fouten worden gemaakt, waardoor een kind onveilig vervoerd wordt.

In juli en augustus 2018 heeft de 'Taskforce Kinderveiligheid' (een samenwerkingsverband tussen VeiligheidNL, Maxi-Cosi, ErasmusMC, Kinderchirurg-traumachirurg William Kramer verbonden aan het ErasmusMC - Sophia Kinderziekenhuis en het Verbond van Verzekeraars) een onderzoek uitgevoerd om te achterhalen hoe kinderen in Nederland in de auto worden vervoerd, met als doel het beantwoorden van de hoofdvraag: In welke mate worden kinderen van 0 t/m 8 jaar veilig in de auto vervoerd?

Het onderzoek is uitgevoerd op parkeerplaatsen van zwembaden, pretparken en (indoor) speeltuinen op verschillende plekken in Nederland, o.a. in de regio Rotterdam en Apeldoorn. Om het (on)veilig vervoer van kinderen in kaart te brengen, namen getrainde onderzoekers een vragenlijst af bij de bestuurder en observeerden zij het kind in de autostoel. Er werd op drie onderdelen geobserveerd om zo de bijbehorende onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden:

1. In welke mate worden kinderen van 0 t/m 8 jaar in het juiste type autostoel voor hun gewicht of lengte vervoerd?
2. In welke mate wordt de autostoel van kinderen van 0 t/m 8 jaar correct bevestigd in de auto?
3. In welke mate worden kinderen van 0 t/m 8 jaar correct bevestigd in de autostoel?

Aanvullend werd het (on)veilig vervoer per type autostoel bekeken (baby-, peuter- en kinderautostoel), geanalyseerd welke fouten er veel werden gemaakt en welke factoren mogelijk een rol spelen bij het onveilig vervoeren van kinderen in de auto. Dit onderzoek is een herhaling en uitbreiding van een vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd door de Taskforce Kinderveiligheid in 2013.

In totaal zijn er 470 kinderen t/m 8 jaar in auto's geobserveerd door de onderzoekers. Uit de resultaten van de vragenlijsten bleek dat 9 op de 10 bestuurders ervan overtuigd waren dat het kind/de kinderen veilig in de auto(stoel) vervoerd werd(en) (87%). De observatiegegevens laten echter hele andere uitkomsten ten aanzien van het veilig vervoeren van de kinderen zien. Het bleek namelijk dat 8 op de 10 kinderen (83%) niet veilig vervoerd werd, doordat op 1 of meerdere criteria fouten werden gemaakt.

Van de 470 kinderen hoorden er 455 nog in een autostoel zitten, omdat zij kleiner waren dan <135 cm. 95% van de geobserveerde kinderen zat daadwerkelijk in een autostoel. In totaal bleek dat 7% van de kinderen in een verkeerd type stoel (of geen stoel) zat. Bij 49% van de geobserveerde kinderen was de autostoel niet goed bevestigd in de auto. Tot slot was bij 59% van de kinderen niet goed bevestigd in de autostoel.

Bij de bevestiging van de autostoel in de auto en de bevestiging van het kind in de autostoel kunnen diverse fouten gemaakt worden. En de fouten kunnen per bevestigingsmethode (gordel of isofix voor de autostoel; harnessysteem of autogordel voor het kind) ook nog verschillen. Draaiing van de autogordel was voor de baby- en peuterautostoelen (met harnessysteem) de meest gemaakte fout bij bevestiging van de autostoel in de auto met de autogordel (respectievelijk 33% voor de babyautostoel en 22% voor de peuterautostoel). Bij autostoelen met Isofix, was de meest gemaakte fout bij de babyautostoelen het niet vastklikken van beide Isofix-punten (26%) en bij de peuterautostoelen (met harnessysteem) het niet gebruiken van een derde bevestigingspunt (19%).

Dat de gordeltjes van het harnessysteem te los zaten was de meest gemaakte fout bij bevestiging van het kind in de baby- en peuterautostoel (respectievelijk 30% en 40%). Bij de bevestiging van de kinderautostoelen was de meest gemaakte fout dat de gordel niet de juiste route volgde (41%) en bij de bevestiging van het kind in de autostoel dat de gordel niet over het midden sleutelbeen liep (48%).

Kinderen die voor een kort ritje in de auto zaten, werden niet onveilig vervoerd dan kinderen die een langere rit maakten. Ook de leeftijd, het geslacht en de opleiding van de bestuurder speelden geen rol bij het veilig of onveilig vervoeren van de kinderen. Wel is gebleken dat de kans groter is dat kinderen onveilig vervoerd worden als de bestuurder van de auto niet een ouder is, maar bijvoorbeeld een opa of oma.

De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om de voorlichting over het veilig vervoer van kinderen te optimaliseren. Ouders kunnen bijvoorbeeld met een paar tips de veiligheid van hun kinderen in de auto al flink verbeteren:

1. Installeer je autostoel altijd conform de handleiding. Neem de tijd om je goed te laten voorlichten. Belangrijk is dat de autogordels niet gedraaid zijn, de juiste route volgen en goed zijn vastgeklikt.
2. Gebruik je ISOFIX? Check of alle bevestigingshaken goed vastzitten. In het geval van de baby- en peuterautostoel moet ook het derde bevestigingspunt gebruikt worden.
3. Trek de gordels van de autostoel goed aan. Er mag maximaal één centimeter ruimte tussen de gordel en het lichaam zitten.
4. Let bij een peuterautostoel op de hoogte van het harnasje. Er mogen maximaal 2 vingers ruimte tussen het harnasje en de schouder zitten.
5. Is jouw kind toe aan een kinderautostoel? Gebruik een autostoel mét rugleuning.